

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

24.10.2016 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Стандарт

✓ Васил Велев с майсторски клас във ВУСИ

От новата учебна година 2016/2017 г. Висшето училище по сигурност и икономика в Пловдив стартира нови майсторски класове, които са най-съвременната форма за провеждане на обучаващ тренинг-семинари. Тяхната цел е приобщаване към нови области на знанието и отработване на практически навици за студентите, обясни президентът на ВУСИ проф. Георги Манолов.

Първият майсторски клас се води от Васил Велев, председател на Управителния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ). Преди това той има среща с представители на академичната общност, местната власт, общественици и бизнесмени.

Събитието се проведе в Трета аудитория на ВУСИ на бул. Кукленско шосе № 13.

Телевизия Блумбърг

✓ 160 млн. лв. повече в бюджета на НЗОК за 2017

Боян Бойчев от АИКБ и Пламен Таушанов от Българската асоциация за закрила на пациентите в Бизнес старт, 24.10.2016

Прогнозите към момента са, че бюджетът на НЗОК за 2017 ще е със 160 млн. лв. по-голям от този за настоящата година. Здравната система е във финансов дефицит, включително има задължения към други здравни каси на територията на ЕС. Задълженията на болниците са над половин милиард лева. Това заяви Боян Бойчев от АИКБ в ефира на "Бизнес старт" с Йоанна Николова по Bloomberg TV Bulgaria.

"България има задължения към ЕС за 180 млн. лв. и това създава невъзможност на пациентите от страната да се лекуват на територията на ЕС. Тези пари трябва да се разплатят и да дойдат по линия на бюджета", коментира Пламен Таушанов от Българската асоциация за закрила на пациентите.

"Както всяка година, Министерство на финансите ни спуска някакъв бюджет и рамка, която ние трябва да поемем. Практиката да залагаме още преди да е започнала годината е порочна. Един път завинаги трябва да се разчистят задълженията на определени субекти", допълни той.

Бойчев обяви, че е гласувал против при приемането на проектобюджета на НЗОК, като сред причините за това са методологията на изчисляването му, увеличаването на минималната работна заплата и липсата на контрол върху разходите.

Според него за по-ефективно разходване на средствата трябва финансирането на дейностите да е обвързано със сложността и типа дейност и обратната връзка от пациентите.

Вижте целия разговор във [видеото](#).

Инвестор.БГ

✓ Бюджетът на НЗОК за 2017 г. – със 160 млн. лв. повече

Проектобюджетът залага 3,5 млрд. лева

Прогнозите към момента са, че бюджетът на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) за 2017 г. ще е със 160 млн. лв. по-голям от този за настоящата година. Това заяви Боян Бойчев от АИКБ в предаването "Бизнес старт" по Bloomberg TV Bulgaria.

"Както всяка година, Министерство на финансите ни спуска някакъв бюджет и рамка, която ние трябва да поемем. Практиката да залагаме, още преди да е започнала годината, е порочна. Един път завинаги трябва да се разчистят задълженията на определени субекти", каза Пламен Таушанов от Българската асоциация за закрила на пациентите.

Здравната система е във финансов дефицит, включително има задължения към други здравни каси на територията на ЕС, допълни той.

"България има задължения към ЕС за 180 млн. лв. и това създава невъзможност на пациентите от страната да се лекуват на територията на ЕС. Тези пари трябва да се разплатят и да дойдат по линия на бюджета", посочи Пламен Таушанов.

Бойчев обяви, че е гласувал против при приемането на проектобюджета на НЗОК, като сред причините за това са методологията на изчисляването му и липсата на контрол върху разходите. Според него за по-ефективно разходване на

средствата трябва финансирането на дейностите да е обвързано със сложността и типа дейност и обратната връзка от пациентите.

Проектът на Закон за бюджета на НЗОК за 2017 г. беше разгледан от Надзорния съвет на фонда преди дни. В него се предвижда разходите да бъдат близо 3,5 млрд. лв.

Българският лекарски съюз (БЛС) предлага бюджетът на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) за следващата година да бъде увеличен с 235 млн. лева. Съсловната организация смята, че парите са необходими за извънболничната медицинска помощ, за да има повече направления за преглед при специалисти.

Още новини в сайта на Bloomberg TV Bulgaria.

[Новини дир.бг](#)

✓ Консултациите между бизнеса и синдикатите за минималната заплата пред провал

На отправената от Асоциацията на индустриалния капитал, Българската стопанска камара и Българската търговско-промишлената палата покана за консултации по механизма за определяне на минималната работна заплата, както и за размера ѝ през 2017 г. двата синдиката - КНСБ и "Подкрепа", отговориха с отказ за преговори.

[Икономика](#)

✓ Държавата предлага нов начин за определяне на минималната заплата

Промяната ще се прави на база на няколко обективни критерия

От догодина минималната работна заплата (МРЗ) ще се определя по нов начин. Това каза социалният министър Зорница Русинова. По нейните думи предстои ратифициране на конвенция 131 на Международната организация на труда (МОТ), чрез която трябва да се гарантира балансиране и предвидимост в ръста на МРЗ. По силата на конвенцията промяната ще се прави на база на няколко критерия: инфлация, производителност на труда, заетост, динамика на брутния вътрешен продукт (БВП) и др.

За тази промяна настояват от години работодателските организации. Досега обаче стъпки в тази посока не бяха правени. Активизиране от страна на държавата имаше едва когато четирите национално представени работодателски организации - Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ), Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ), Българската стопанска камара (БСК) и Българската търговско-промишлена палата (БТПП).

Днес бизнесът очаква да се срещне със синдикатите, за да обсъдят промяната. Покана за това бе отправена през миналата седмица. Работодателите са против предстоящото увеличение на МРЗ до 460 лв. от началото на следващата година, което е ръст от 9.5%. Според тях това увеличение не се базира на обективни индикатори и ще има негативно влияние върху пазара на труда и икономиката като цяло.

Работодателските организации изтъкват, че за 16 години минималната заплата се е повишила 7 пъти, докато производителността на труда и БВП е много по-малко. Експерти от трите организации предупреждават, че изпреварващият ръст на МРЗ може да доведе до съкращение на персонал. От АИКБ настояват минималната заплата да се договаря по икономически дейности, а не да е една и съща в национален мащаб.

[БНТ](#)

✓ Работодатели канят синдикати за минималната работна заплата

Асоциацията на индустриалния капитал Българската стопанска камара и търговско-промишлената палата канят синдикатите КНСБ и "Подкрепа" за консултации по механизма за определяне на минималната работна заплата, както и за размера ѝ през 2017 г.

В поканата за консултациите се посочва, че в бюджетните закони за следващата година се предвижда минималната работна заплата да е 460 лв. Размерът в момента е 420 лв. Работодателите подчертават, че този размер не е консултиран с тях. Според работодателските организации ръст с 9.5% не почива на обективни икономически съображения.

Работодателските организации ще очакват своите социални партньори днес или в сряда. Увеличаването на минималната заплата от следващата година на 460 лева беше обявено през април в средносрочната бюджетна прогноза, приета от правителството. Намерението е този размер да бъде запазен през 2018 и 2019 година.

[Инфосток](#)

✓ Консултациите между бизнеса и синдикатите за минималната заплата пред провал

На отправената от Асоциацията на индустриалния капитал, Българската стопанска камара и Българската търговско-промишлената палата покана за консултации по механизма за определяне на минималната работна заплата, както и за размера ѝ през 2017 г. двата синдиката - КНСБ и "Подкрепа", отговориха с отказ за преговори.

В поканата за консултациите бизнесът посочва, че в бюджетните закони за следващата година се предвижда минималната работна заплата да е 460 лв. Размерът в момента е 420 лв. Работодателите подчертават, че този размер не е консултиран с тях. Според работодателските организации ръст с 9.5% не почива на обективни икономически съображения.

Работодателските организации ще очакват своите социални партньори днес или в сряда. Увеличаването на минималната заплата от следващата година на 460 лева беше обявено през април в средносрочната бюджетна прогноза, приета от правителството. Намерението е този размер да бъде запазен през 2018 и 2019 година.

КНСБ и КТ "Подкрепа" на свой ред заявяват, че още през пролетта са внесли в подкомисията по доходите към Тристранния съвет своето предложение как да се определя минималната заплата.

"Ние предлагаме да има определен коефициент за увеличение на минималната заплата. Тя трябва да е между линията на бедност и 50% от средната работна заплата. Точният коефициент ще бъде определен след преговори между синдикати и работодатели", каза миналата седмица Любен Томев от КНСБ. Според него в този диапазон трябва да се водят преговорите до постигане на консенсусно решение.

От бизнеса също има внесени предложения, но в Тристранния съвет темата все още не е разглеждана.

Вчера пред БНР социалният министър Зорница Русинова заяви, че държавата не смята да преразгледа предложението за минималната заплата от 460 лева през 2017 година.

[Profit.bg](#)

✓ Нов механизъм ще определя минималната заплата

Минималната работна заплата (МРЗ) ще бъде увеличена от 420 на 460 лева от 1 януари 2017 г., но догодина предстоят законодателни промени за начина на формирането на размера ѝ. Това стана ясно от думите на социалния министър Зорница Русинова, която обяви, че предстои ратифициране на важната конвенция 131 на Международната организация на труда (МОТ), чрез която трябва да се гарантира балансиране и предвидимост в ръста на МРЗ.

В нея начинът на договаряне се базира на икономически инструменти като инфлация, производителност на труда, заетост, динамика на brutния вътрешен продукт (БВП) и други, припомня вестник "Труд".

Припомняме, че три работодателски организации – Българската търговско-промишлена палата (БТПП), Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ) и Българската стопанска камара (БСК), чакат на среща днес по темата синдикатите от КНСБ и КТ "Подкрепа".

В поканата си до профсъюзите в края на миналата седмица бизнесът обяви, че заложеният ръст на МРЗ до 460 лева, което е увеличение от 9.5%, не се базира на обективни индикатори, а те като социални партньори не са участвали в договарянето на заложените параметри.

Според един от доводите на работодателите през последните 16 години МРЗ се е повишила 7 пъти - за разлика от производителността на труда и БВП. Експерти от трите организации предупреждават, че изпреварващият ръст на МРЗ може да доведе до съкращение на персонал.

От АИКБ настояват минималната заплата да се договаря по икономически дейности, а не да е една и съща в национален мащаб.

Минималното възнаграждение ще стане 460 лева от 1 януари 2017 г. и идеята няма да бъде преразглеждана в посока надолу, заяви вчера министър Зорница Русинова пред БНР.

[Труд](#)

✓ Нов механизъм за минималната заплата

Бизнес и синдикати обсъждат размера на МРЗ днес

Минималната работна заплата (МРЗ) ще бъде увеличена от 420 на 460 лева от 1 януари 2017 г., но догодина предстоят законодателни промени за начина на формирането на размера ѝ. Това стана ясно от думите на социалния министър Зорница Русинова, която обяви, че предстои ратифициране на важната конвенция 131 на Международната организация на труда (МОТ), чрез която трябва да се гарантира балансиране и предвидимост в ръста на МРЗ. В нея начинът на договаряне се базира на икономически инструменти като инфлация, производителност на труда, заетост, динамика на brutния вътрешен продукт (БВП) и други.

Припомняме, че три работодателски организации – Българската търговско-промишлена палата (БТПП), Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ) и Българската стопанска камара (БСК), чакат на среща днес по темата синдикатите от КНСБ и КТ "Подкрепа". В поканата си до профсъюзите в края на миналата седмица бизнесът обяви, че заложеният ръст на МРЗ до 460 лева, което е увеличение от 9,5%, не се базира на обективни индикатори, а те като социални партньори не са участвали в договарянето на заложените параметри. Според един от доводите на работодателите през последните 16 години МРЗ се е повишила 7 пъти за разлика от производителността на труда и БВП. Експерти от трите организации предупреждават, че изпреварващият ръст на МРЗ може да доведе до съкращение на персонал. От АИКБ настояват минималната заплата да се договаря по икономически дейности, а не да е една и съща в национален мащаб.

Минималното възнаграждение ще стане 460 лева от 1 януари 2017 г. и идеята няма да бъде преразглеждана в посока надолу, заяви вчера министър Зорница Русинова пред БНР.

[Конкурент](#)

✓ Бизнесът с добра новина за заплатите догодина

Бизнесът е готов да увеличава заплатите догодина, показват анализите на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Повече от половината работодатели очакват възнагражденията на техните служители да растат. Останалите ще запазят заплатите на нивата от тази година, съобщи bTV.

От Асоциацията преценяват, че повишението на заплатите може да е в резултат на малкото квалифицирана работна ръка, която трябва да стимулира, и от повишението на потреблението и по-добри резултати в продажбите.

✓ Бизнесът готов да увеличи заплатите от следващата година

Бизнесът в България има намерения и възможности да увеличи заплащането на персонала от 2017-та година. Това сочат данните от проучвания на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Продажбите на компаниите ще се увеличат средно с 3-4%, като ръстът на продажбите в голяма степен ще се използва за увеличаване на възнагражденията. Догодина по-голямата част от фирмите планират да запазят броя на своите служители, а 24% дори очакват да назначават нови.

Важни обществено-икономически политически теми

[Българско национално радио](#)

✓ З. Русинова: Предстоят промени в начина на формиране на минималната заплата

В Бюджета за догодина целим подкрепа на политиките – до голяма степен насочване на финансирането и повишаване на финансирането към най-уязвимата част на нашето общество и възможности за активизиране на повече хора да бъдат включени в заетост и да имат възможност за по-високи доходи.

Това каза за предаването "Неделя 150" по "Хоризонт" министърът на труда и социалната политика Зорница Русинова.

Имаме 2.4% увеличение на пенсията от юли следващата година. Предвиждаме увеличаване на средния осигурителен доход, повишаване на минималната работна заплата. Но това са параметри, които все още предстои да бъдат доуточнени.

Предвижда се от началото на следващата година семействата на децата с увреждания да получават повече средства. За децата с над 90% увреждания се предвиждат 930 лв. месечно, а сумата няма да зависи от доходите на семейство.

За децата със степен над 50 до 70% е 350лв., а между 70 и 90% - 450 лв.

Предвиждат се и мерки за стимулиране на по-ранното завръщане на майките на пазара на труда. Ако майка се върне на работа в първата година след раждането, тя ще получава, освен заплатата си, и 50% от майчинството, обясни Русинова. Има и стремеж да бъдат мотивирани работодателите да изграждат кътове за отпочиване и детски градини там, където хората се трудят.

Няма да пада таванът на пенсиите. Пенсионната реформа предвижда повишаване на осигурителните вноски с един пункт.

Социалният министър подчерта, че предстоят законодателни промени за начина на формиране на минималната работна заплата, като те са част от 3-годишната бюджетна програма.

Това ще стане чрез ратифициране на една от конвенциите – 131 -на Международната организация на труда, което ще гарантира балансиране и предвидимост в ръста на минималната работна заплата, когато се вземе предвид инфлацията, производителността, начинът, по който може да се договаря.

Минималното възнаграждение ще стане 460 лева от 1 януари и идеята няма да бъде преразглеждана в посока надолу, допълни тя. До края на годината трябва да са готови законодателните промени, свързани с ТЕЛК-овете, допълни Русинова. Цялото интервю на Диана Янкулова със Зорница Русинова може да чуете в [звуквия запис](#).

[ЕКОНОМИКС](#)

✓ Дълг уикенд за всички или по браншове?

Тази есен работодателските организации са в решително настроение и твърдо отстояват две искания, които те подновяваха периодично през последните години – отпадането на минималните осигурителни прагове и разместването на почивни дни.

Вторият проблем – който е и по-лесен, и по-безобиден, очаквано получи преобладаващото внимание. Синдикатите са против, туристическата индустрия и множество служители изпаднаха в униние. Министерството на труда опита да помири спорещите, предлагайки нещо съвсем различно – да не се сливат почивни дни, но да се отпочиват допълнително празници, които се падат през уикенда.

Според бизнеса загубите от дългите почивки са от 300 до 600 млн. на година. Най-големият радетел на промяната в парламента – депутатът от БСП Петър Кънев дава за пример "уникалния" май 2016 г. с 18 работни и 13 почивни дни (всъщност работните дни, включително работната събота, бяха 19). Бизнесът твърди, че отработването се прилага в малко страни – например, Унгария, Румъния и Естония.

Това е един от тези въпроси, които могат да възпламенят ожесточена всенародна дискусия, без да имат чак такова значение за икономиката. От дългите уикенди и отработването печелят държавните служители и туристическата индустрия, но губят частният сектор и хората, на които се плаща за работа, а не за присъствие на работното място. Когато един архитект или адвокат е изправен пред необходимостта да заведе някъде децата през дългия уикенд (защото училищата не работят), той трябва да го компенсира през съботата. Но ако човек е работил интензивно пет дни, на шестия ден забавя оборотите.

Работен полуден

Съботите са непълноценен работен ден, докато дългите уикенди разстройват ритъма на работа и живот. За някои бизнеси – например за счетоводителите в периода на подаване на ДДС (1, 6 май и 6 септември) или преди годишно приключване (3 март) слетите почивни дни са изпитание за волята и нервите. Изпитание са и за пациентите, които имат нещастieto да се разболеят по време на дълъг уикенд, когато в болничните отделения има само дежурен.

Други компании, които следват ритъма на чуждестранните си партньори (такъв случай е БФБ), губят и работните съботи, и слетите празници.

Много компании в частния бизнес не спазват работните съботи и заставят служителите си да излязат в неплатен отпуск. Други са по-ларж и разпускат персонала още по обяд. Единствено обществените институции и банките работят цял ден, но и там се усещат намалените обороти.

Това negliжиране на официалния график за работа и почивки има своите основания. Докато магазини, хотели, медии, охранители, както и производствата с непрекъснат процес не могат да затворят в събота и имат графици за дежурства, в много други бизнеси изобщо не си правят илюзии за отработването.

Туристическият аргумент

Възможно ли е загубите от отработването за бизнеса да се компенсират от ползите за туристическата индустрия?

По данни на НСИ приходите от нощувки на българи в хотелите през цялата 2015 г. са били 305 млн. лева. През "уникалния" май 2016 г. те са били 21 млн. лева (година по-рано – 19.4 млн. лева). НСИ има и друга статистика, от която следва, че разходите за храна на българските туристи са средно два пъти по-големи от платеното за нощувки. Така излиза, че дългите уикенди не носят на местния туристически бизнес повече от няколко милиона лева допълнително през май и септември и вероятно повече за Нова година. Отделно те дават добър бизнес на туроператорите, които продават туристически пакети в чужбина. Бензиностанциите със сигурност също отчитат повишаване на оборотите.

Но медалът има обратна страна за туристите. Това са задръстванията по пътищата към Гърция, които изяждат поне няколко часа от дългия уикенд и завишените цени за туристическите пакети и билетите на някои авиокомпани.

Какво казва календарът?

Средно в година се падат по 3.5 такива съботи, когато фирмите работят на половин оборот. Ако една такава събота се смята за половин ден, то максималната загуба за бизнеса, измерена като дял от БВП е 609 млн. лева по цени от 2016 г. На практика загубите са по-малки, тъй като много бизнеси налагат неплатени отпуски или работят в събота на пълен ден.

Ако се приеме предложението на Зорница Русинова и са въведат почивни понеделници за празниците през уикенда, загубата ще е по-голяма. На година се падат от 2 до 4 такива дни или (без неделя, Великден). Да вземем за пример 2009 г. – една от годините с най-много размествания, когато почивните дни поначало се паднаха неудобно. Ако по сегашната схема работодателите е трябвало да преглътнат 6 работни съботи, то при правилото да не се губи почивен ден, те е трябвало да поемат още три почивни дни (тогава 24 май, 6 септември и последният ден на Коледа са били през уикенда). Но през 2010 г. допълнителните почивни понеделници (3*) биха били повече от загубените работни съботи (2).

При средно по 2.8 допълнителни почивни дни, идеята на Русинова носи до 985 млн. лева непроизведен БВП (на база 2016 г.) – повече, отколкото са максималните загуби от работните съботи**.

Възможно е предложението за фиксирани почивни дни да е било мотивирано от краткосрочни съображения – тази година Коледа и Нова година се падат през уикенда, което е голям удар за любителите на дълги празници и за ски курортите. Иронията е, че новата схема не решава точно проблема с новогодишните празници, който идва от това, че 31 декември поначало не е почивен ден. А това е единственият ден, чието отработване има смисъл – защото е ясно, че точно на 31 декември никой няма да работи. Достатъчно е да погледнете календара за 2018 г., за да се сетите, че скоро предстои нова всенародна дискусия за почивните дни.

Какво да се прави?

Предложението за допълнителен почивен ден има смисъл само по отношение на Рождество и националния празник, 3 март. В България има достатъчно празници, за да се превърща загубата на почивни дни в толкова голям проблем. Определени са общо 14 неработни дни (без 1 ноември), като един от тях – неделя на Великден, задължително е през уикенда. Наистина някои държави имат дори повече почивни дни, но мнозинството страни в ЕС са с по-малко, като във Великобритания и Холандия са осем. В Германия имат 9 официални празника, но отделните провинции имат свои, така че доближават броя им в България.

Отработването е оправдано за 31 декември. Дори правителството да не размести този работен ден, бизнесът би го направил – стига да има право.

Решението на дилемата е правителството да не се опитва да регулира почивните дни, а да даде право на работодателите да го правят, защото само те познават спецификата на дейността. Разместването на работни дни с решение на Министерския съвет е остатък от социализма. Сега властта няма нито достатъчно информация, нито мотив, за да определи кое е най-правилното.

Възможно е да се приложи по-мекото решение, за да се помогне на семействата да съвпадат почивните си дни около празници. Това може да стане чрез официални препоръки на самите работодателски организации и правителството (като работодател на държавните служители). Тези препоръки може да са, например, на браншово или регионално ниво, за да се избегне струпването по пътищата. Случаят с почивните дни може да стане чудесен пример за регулация чрез координация и насочване (nudge), а не чрез декрети.

* Не е ясно дали ще има един или два допълнителни почивни дни, ако 24-26 декември се падат в събота и неделя. Русинова говори само за почивни понеделници, като направи уговорка само за Великден, който е винаги в неделя. Застава въпросът и за 1 май, когато съвпада с Великден и се "губи"

** Не са отчетени компенсациите за работа в почивни дни, но смятам, че това не променя факта, че при новата схема загубите биха били по-големи.

Политика

✓ Чуждите посетители тази година ще надхвърлят 8 млн. души

Коментарът на Румен Драганов

Румен Драганов е директор на института за анализи и оценки в туризма.

Тази година наистина е постигнат рекорд в броя на туристите. Чужденците, които са влезли в страната ни с цел почивка и екскурзия, надхвърлят 6 млн. Потвърждава се прогнозата ни от началото на лятото за летния сезон за голям брой чуждестранни посещения. Очаква се за цялата година броят на туристите, които идват от други държави, да надхвърли 8 млн. посетители, което е 11,5% ръст.

В периода от април до септември българите пък са реализирали над 5,7 млн. пътувания в страната, което е с 4,5%. Общо взето, нашенци пътуват по 2,8 пъти през годината. През топлите месеци реализираните пътувания извън страната са 3,1 млн.

Това, което видяхме през 2016 г., е, че българският туризъм разполага с необходимия капацитет да обслужи над 8 млн. чужди и още толкова български туристи за цялата година. Продължава обаче асиметрията в бранша, тъй като най-натоварените месеци бяха юли, август и септември. За първи път имаме удължаване на сезона до 18 октомври, като най-силно работят хотелите, които предлагат спа и уелнес услуги. Имаме много интензивни пътувания на българи в страната, които ще продължат и до края на годината.

Очаква се средно по 150 000 пътувания да се извършват само през уикенда в страната. Много от тях освен спа и уелнес хотели търсят къщи за гости, както и културни събития, свързани с местни празници, фестивали, реализирани по програми на ЕС. В страната се провеждат над 200 фестивала, като една голяма част са и през есента. Има и ред събития, които са свързани със съвременните изкуства – на говора, на танца, на музиката и прочие. Те се случват основно в големите градове като София, Пловдив, Велико Търново, Бургас. От една страна, през 2016 г. браншът доказва капацитета си, но асиметрията показва, че имаме свободни възможности в крилата на сезона. В тази връзка имаше много добри решения на Българската спа и уелнес асоциация, а именно да се създаде гаранционен фонд, на първо време съвместно с община Варна и Бургас. Също така се обсъжда вариант за чартърни полети и извън сезона, свързани балнео, спа и уелнес и голф. Такава реализация на чартърни полети е налице в Северното Черноморие. Решението на хотелиерите в тези направления е чрез създаване на гаранционен фонд да се реши основният проблем за увеличаване на сезона, а това е гарантирани чартърни полети от Скандинавия, Германия, Русия, които да могат да използват работещата база през есента.

Имаме договори за цялата леглова база за цялата 2017 година. Това означава, че няма нито един туроператор, който да намали броя на леглата, а напротив – търсят се още. Хотелите увеличиха сезоните по отношение на цените от 4 на 6, за да се получи по-голямо разнообразие в ценовата палитра. Нас ни чака домакинство на Европейската комисия през 2018 г. Това е много голямо предизвикателство към българския туризъм, особено в София. През 2019 г. Пловдив пък ще бъде европейска столица на културата. Очакват ни три силни и натоварени години за туризма, затова е необходима перфектна организация, такава, каквато беше през тази година. Друго, което може да се направи, е да се приеме предложението на асоциацията на спа хотелите и да се въведат ваучери за здравна превенция по примера на ваучерите за храна. Тук е необходимо политическо решение по отношение на здравето на българите. Идеята е работодателите да предоставят такива ваучери към заплатата на служителите си, като този разход да бъде освободен от данъци. Такива се дават във Франция, Унгария, Румъния и други държави. Стойността на тези ваучери може да бъде 720 лв. годишно, колкото е и на купоните за храна. Идеята е те да могат да бъдат ползвани в хотелите, които предлагат медикъл и балнео, спа и уелнес услуги. Това ще допринесе за заетостта и за здравето на българина.

Капитал

✓ Какво се случи през седмицата

Минималните прагове няма да се вдигат догодина

След няколко години силен административно наложен ръст на минималните осигуровки по сектори догодина промяна няма да има. Това става ясно от проектобюджета на държавното обществено осигуряване (ДОО). Все пак за работодателите ще има още разходи - осигуровката се вдига с 1 процентен пункт (и още толкова от 2018 г.), а минималната заплата с почти 10%, повече ще плащат и самоосигуряващите се. Така правителството планира почти 13% ръст на приходите от осигуровки. В резултат с около 300 млн. лв. намалява и трансферът на държавата от данъци за пенсии. Те ще нараснат почти миниатюрно от средата на годината. Леко се вдига и възрастта за пенсиониране.

Комисия отхвърли промените в КСО

Социалната комисия в парламента отхвърли законопроекта за промени в Кодекса за социално осигуряване (КСО) на първо четене. С изключение на ГЕРБ всички останали смятат, че редакциите са непълни, тъй като не уреждат етапа на изплащане на пенсиите и не предлагат възможност за различни по риск продукти, между които да избират осигурените в пенсионните фондове. Председателят на комисията Хасан Адемов обясни, че проектът засяга социални отношения и е трябвало да бъде гледан от тристранката. Предстои законопроекът да се гледа в бюджетна комисия, която е определена като водеща от изпълняващия длъжността председател на парламента.

Депутатите са на път да разрешат даряването на храни без ДДС

Идеята дарените хранителни продукти с изтичащ срок на годност да не бъдат облагани с данък върху добавената стойност (ДДС) е на път да заработи от догодина. Депутатите от бюджетна комисия приеха на второ четене промените в Закона за

ДДС, с които се решава облекчението. Поправките обаче претърпяха сериозни изменения и отразяват настояването на финансовия министър да има контролни механизми, за да се предотвратят опити за злоупотреби. Така освобождаването от косвения данък ще става по процедура, в която роля ще имат три министерства и още няколко институции.

Разрешиха на военната полиция да разследва и разпитва цивилни

Парламентът гласува на второ четене поправка в Закона за военната полиция, която разширява правомощията на силовата структура да разследва и разпитва цивилни лица, както и да прилага силови методи спрямо цивилни лица. Униформените вече ще имат право да използват принуда, физическа сила, помощни средства или огнестрелно оръжие в условията на т.нар. абсолютна необходимост. Досега те можеха да правят това само ако не могат да изпълнят служебните си задължения по друг начин. Под "абсолютна необходимост" ще се разбира отказ да се изпълни законно разпореждане, задържане на закононарушител, който оказва съпротива, бягство на задържан или нападение срещу граждани. Военните полицаи ще имат право да използват насилие само след предупреждение освен в случаите на внезапно нападение или освобождаване на заложници. Когато използват оръжие, на теория те ще са задължени да направят всичко възможно, за да запазят живота на хората. Вносителите на законопроекта определят въпросните промени в Закона за военната полиция не като разширяване на правомощията, а като "технически поправки".

Управляващите се договориха за промени в изборния кодекс

Коалиционните партньори ГЕРБ, ПФ и РБ постигнаха съгласие за промени в Изборния кодекс. Това стана на среща в парламента в понеделник, на която присъства и премиерът Бойко Борисов. Управляващите ще подкрепят отпадане на лимита върху броя на секциите в страни от ЕС. За другите държави обаче остава ограничението от максимум 35 секции. По втората конфликтна тема – за начина на отчитане на вота при определяне на резултатите от изборите, решението е в кодекса да остане опцията "Не подкрепям никого", но тези гласове ще бъдат отразявани по различен начин при определяне на резултатите от пропорционални и мажоритарни избори. Чрез промяна в методиката за отчитане те ще влизат в общия брой на действителните гласове, от които се изчислява резултатът от изборите за президент и кметове, но няма да се броят при изчисляване на резултата за парламент и общински съвет. В петък депутатите започнаха обсъждането на поправките в изборния кодекс на първо четене.

Българска компания откри ферма за съомга

Българската компания "Кохоферм" откри първата в Европа ферма, която се намира на сушата, за отглеждане на кохо съомга, известна и като тихоокеанска сребърна съомга. Предприятието е в село Горни Окол, на 45 км от София. Хайверът се внася от Канада, където има няколко сертифицирани производителя, и се транспортира до България със самолет. Инвестицията е за 5.5 млн. лв. - евросубсидия по програма "Рибарство", средства на собствениците на компанията и заем от банка. Във фирмата инвеститор съдружници са Георги Софийански (с 80%), Георги Стефанов (с 10%) и Валери Милованов, който е и управител на "Кохоферм".

"ВИП секюрити" купува местния бизнес на G4S

Най-голямата компания за сигурност и охрана в света – британската G4S, напуска българския пазар. За купувач на бизнеса в страната е избран вторият по големина играч в сектора тук - "ВИП секюрити". Сделката е поредната придобивка в портфолиото на "ВИП секюрити" след вече две покупки на конкуренти в миналото. Обединяването ще доближи компанията до настоящия лидер на охранителния пазар в страната – СОТ 161. Изтеглянето на британците не е пряк резултат от бизнес средата в страната, а е част от по-глобално решение да продадат бизнесите, които са малки или губещи.

"Енерджи МТ" купува соларни активи за 35 млн. евро

Търговецът на електроенергия "Енерджи МТ" се е договорил да купи над 20 мегавата соларни паркове чрез придобиването на дружеството "Ес Ер Пи солар България". Цена не е обявена, но активът се оценява на около 33-35 млн. евро. Продавач е американската Sun Edison, която е в процедура по защита от кредитори. Купувачът е собственост на Румяна Георгиева. През май тя и Николай Вълканов (собственик на "Минстрой") купиха ВЕЦ "Жребчево".

Китайската икономика се увеличи с 6.7% през третото тримесечие

БВП Както през второто, така и през третото тримесечие китайската икономика нарасна с 6.7%, което означава, че властите са на път да постигнат целта си от поне 6.5% ръст на БВП през 2016 г. Благоприятните фактори са облекчените условия за кредитиране и силният имотен пазар. Китайските власти увеличиха бюджетните разходи за инфраструктурни проекти например. Стимулиращата фискална и монетарна политика обаче крие своите рискове и прикрива по-дълбоките проблеми в китайската икономика като индустриалния свръхкапацитет и високите нива на корпоративна задлъжнялост. Тя вече достига 145% от БВП според данни на МВФ. Освен това в стоманената и въглищната индустрия предстои свиване на производствения капацитет. Появяват се и нови рискове като изтичане на капитал от финансовата система на Китай заради обезценяването на юана спрямо долара и по-бавния икономически ръст. Опасения буди и възможното прегряване на имотния пазар. Ето защо анализатори смятат, че през 2017 г. ръстът на китайския БВП ще се забавя.

Сделки и проекти

Канадската компания Mundoro Capital е започнала да прави сондажи за медно-златни руди в Източните Родопи чрез местното си дружество "България алфа". То получи право за проучванията в площите "Бяло" и "Звезда" през 2013 г. Mundoro Capital е публична компания и наскоро е набрала 1 млн. долара, с които ще финансира сондажните си дейности в общо пет площи в България и Сърбия.

Софийската стокова борса и Българската стокова борса (бивша Русенска стокова борса) подписа меморандум и ще обединят дейността си в началото на 2017 г. Според оценка на представителите на двете дружества в общата структура ще се концентрират около 99% от оборота в сектора, или около 600 млн. лв. годишно. Извън общата структура ще остане само борсата в Пловдив.

Daimler ще инвестира 500 млн. евро в завод за двигатели в Северозападна Полша, в който ще се произвеждат мотори за автомобилите Mercedes. Първите двигатели ще излязат от новия завод през 2019 г., а в него ще бъдат наети 500 души.

Интерес към изграждане на производствени мощности в страната има и японският гигант Toyota, който в момента преговаря с полското правителство. На автомобилния пазар в страната работещи предприятия имат и Volkswagen и Kia. Американската компания Netflix, която разпространява видеосъдържание, е привлякла с над 50% повече абонати през третото тримесечие на 2016 г. Броят им е нараснал с 3.57 млн., докато очакванията на анализаторите бяха за 2.3 млн. Така общият брой платени абонати на компанията за видеострийминг стават над 86 млн. След съобщаването на новината акциите на Netflix поскърпнаха с 20% в понеделник.

Банкеръ

✓ Иди ми, дойди ми за здравните заплати

"А дано, ама надали." С подобен тон на недоверие съсловните организации и голяма част от "белите престилки" приеха новината за увеличението на заплатите в здравния сектор с между 15 и 30 процента. То временно стана факт с уж подписания нов Колективен трудов договор в отрасъл "Здравеопазване", под който параф трябваше да сложат представителите на работодателите, синдикатите и ресорният министър д-р Петър Москов. Според текстовете на споразумението началник на клиника в лечебно заведение, финансирано от здравното ведомство, ще получава минимум 1000 лв. срещу досегашните 850 лв., заплатата на лекар с една специалност ще се увеличи от 700 на 850 лв., възнаграждението на старша медицинска сестра ще скочи от 560 на 720 лв., а това на медицинските специалисти по здравни грижи - сестри, акушерки, лаборанти, рехабилитатори, зъботехници - на 700, при досегашните 520 лева. В университетските болници за началник на клиника щяха да се дават 1150 лв., за медик с една специалност - 980 лв., а старшата сестра трябваше да си докарва 810 лева. За по-ниските щатове мизата бе фиксирана на 750 лева.

По стар български обичай чудото бе за три дни. Оказа се, че уж надлежно подписаният договор е невалиден, тъй като под него се мъдрят само подписите на здравното ведомство и синдикатите, без нито един параф на работодателите. За Българската стопанска камара подписа си под договора е сложил директорът на столичната спешна помощ д-р Георги Гелев, който е имал пълномощия единствено да преговаря, докато Търговската палата се оттегли от споразумението. Впоследствие работодателите с нарочно писмо до Москов и социалния министър Зорница Русинова обявиха, че не признават договора и ако се наложи, ще го оспорват в съда. Очаквано ябълката на раздора се оказаха необходимите средства за увеличението, или по-скоро съмнителната им наличност.

Според заместник-председателя на Федерация "Здравеопазване" към КНСБ д-р Пламен Радославов "средствата ги има в системата - ние няма да ги търсим отвън". Доколко ги има обаче в една система, чиито дългове вече надхвърлят 700 млн. лв., е друг въпрос. Във всеки случай Българският лекарски съюз може би с основание се усъмни дали увеличението всъщност няма да доведе до...намаление на доходите. "В Колективния трудов договор не се посочва увеличаване на работните заплати, а увеличаване на минималните осигурителни прагове. На практика това означава само едно: гарантирано увеличаване на приходите в държавата от завишените осигуровки - личните и тези на работодатели, изчислени върху по-високия осигурителен праг", заяви заместник-председателят на съюза д-р Галинка Павлова. Тя добави, че лечебните заведения, които са на издръжка от здравната каса, не биха могли да увеличат заплатите на персонала си, ако нямат достатъчен финансов ресурс. А и по-високите осигуровки ще означават по-малка сума за възнаграждения, намаляване на заплатите, съкращения, нови дългове и дори фалити на лечебните заведения.

Председателят на съсловната организация д-р Венцислав Грозев също прогнозира фалити на лечебници и отбеляза, че здравното министерство не е осигурило парите за надбавката. От ведомството на Москов отговориха, че средствата ще дойдат основно по две направления. Първото е Здравната каса, която за 2016-а има с 230 млн. лв. повече за болнична помощ, а второто са централизираните търгове, с които болниците би трябвало да купуват лекарствата с до 20% по-евтино. Това е доста оптимистично становище, при положение че само в болничната помощ очакваният дефицит за тази година надхвърля 50 млн. лв., а в бюджета на здравноосигурителния фонд преди около месец не достигаха 250 млн. при оперативен резерв и планирано преизпълнение на приходите от общо 170 млн. лева. Тоест при всички положения не достигат едни 80 млн. по каса, които ще се наложи някак да се компенсират. Електронната лекарствена борса пък тепърва предстои да заработи и е малко раничко да слагаме "рибата в тигана". Всъщност, ако министерството искаше съсловието да приеме сериозно намерението му да увеличи заплатите, то следваше да подготви точен разчет колко ще струва тази благодат и какъв брой здравни специалисти ще засегне. Тези данни трябваше да са ясни, след като преговорите по договора са се водили пет месеца.

Самият Москов загатна, че за увеличението няма да се търсят средства отвън. Според него от анализ на 100 клинични пътеки станало ясно, че едва 30% от стойността им отива за лечение на пациентите. "Къде отиват останалите 70% тепърва ще видим", закани се министърът. Той е категоричен, че останалите пари, които влизат в болниците по клинични пътеки, трябва да бъдат разпределени като възнаграждение на работещите. Медици обаче контрират, че ако лечението при една пътека е 30% от стойността ѝ, при тежките случаи финансирането дори не покрива медицинските услуги, предоставени на болния.

Експерт БГ

✓ Как предприемачите стимулират икономиката

Напоследък много се говори за промените в развитието на икономиката – засилващата се роля на предприемачеството, навлизането на новите технологии, новите нужди на потребителите, автоматизацията на много от дейностите, което застрашава да отнеме прехраната на някои хора и т.н. Голяма част от прогнозираните промени са пряко или косвено свързани с появата на предприемачеството.

Някои от притесненията са основателни, но други не съвсем, защото то е добър стимул за развитието на икономиката, който трябва да бъде оценен подобаващо, пише Entrepreneur. Ето по какъв начин то влияе положително на развитието на икономиката.

1. Инвестира в продукти и услуги, от които се нуждаят потребителите. Какво мотивира един човек да стартира собствен бизнес? Според традиционните модели предприемачите са хора, които виждат нуждата от даден продукт или услуга в определен момент и целта на техния бизнес е да задоволи тази нужда на потребителите. Икономистите го наричат "opportunity entrepreneurship" (предприемачество на възможностите), за да разграничат хората, които започват собствен бизнес просто защото няма какво друго да правят. Хората, чиито бизнес цели да запълни липсваща ниша на пазара, са ключовите играчи. Те осигуряват достъп до услуги и продукти, необходими на потребителите, за да бъдат те самите по-продуктивни и ефективни.

2. Осигуряват се нови работни места. Естествено последствие от появата на нови компании е нуждата от хора, които да работят в тях. С новите работни възможности, които предоставят предприемачите, се осигуряват подем и подкрепа на развитието на обществото и се повишава качеството на живот като цяло.

3. Търговска и регионална икономическа интеграция. Технологиите позволяват на много от стартиращите бизнеси да разпространяват продуктите и услугите си в наистина широк диапазон – могат да покриват отдалечени райони, както и да достигат глобалните пазари. Това, от своя страна, стимулира икономическото развитие и на съответните региони, защото води до инвестиции в местната инфраструктура, създаване на работни места и т.н. Всичко това подобрява благосъстоянието на хората.

4. Популяризират ефективността на новите технологии. В наши дни икономическият растеж на всяка страна е задвижван от новите технологии и тяхното ефективно творческо приложение. Историята потвърждава това – всеки период на бързо развитие на прогресивни идеи е последван от сериозен икономически прогрес. Основният генератор на иновациите, разбира се, си остава човешкият ум. Всяко ново нещо обаче трябва да бъде въведено на пазара или сред обикновените хора (в зависимост от това за кого точно са предназначени). Именно това правят днес повечето предприемачи – популяризират новостите в света на бизнеса и не само.

5. Отправят екологични предизвикателства. Иновациите имат ключова роля, когато става дума за екологичните предизвикателства, пред които сме изправени днес – климатичните промени, парниковият ефект, намаляване на вредните емисии в атмосферата, опазване на биологичното разнообразие на земята и т.н. Голяма част от предприемачите развиват бизнеса си на основните бизнес модели за устойчиво развитие и предизвикват всички останали да са по-отговорни към околната среда. 6. Иновациите се появяват, където има конкуренция. В крайна сметка е налице положително взаимодействие между предприемачеството, икономическият растеж и иновациите. Обединени те създават една мини конкурентна екосистема, в която всички компоненти са взаимозависими, стимулират развитието си и не могат да съществуват един без друг, а синхронът между тях има ползи за цялото общество.

[АГРО.БГ](#)

✓ Месомания, Светът на млякото, Булпек, Салон на виното, Интерфуд & Дринк и Сихре: от 9 до 12 ноември

430 фирми на едно място на площ от 15 хил. кв./метра

И тази година изложенията Месомания, Светът на млякото, Булпек, Салон на виното, Интерфуд & Дринк и Сихре ще бъдат проведени в Интер Експо Центъра в София в дните от 9 до 12 ноември. Участие са заявили близо 430 български и чуждестранни фирми, ангажирани пряко или косвено с хранително-вкусова индустрия. Това ще е най-големият форум в 10-годишната история на изложението от обединението на 6-те бранша до този момент. Ръстът на фирмите изложители е между 10 и 15%, спрямо предходната година, подчерта Ивайло Иванов, управител на Интер Експо Центъра.

С най-мащабно представяне ще е тематичната изложба Месомания. Радостното тази година е, че Салонът на виното ще е с по-голямо българско участие, за разлика от предишни години, където превес имаха чуждестранни фирми.

Несъмнено изложението ще е изключително атрактивно и полезно. Мащабите му са показател за интереса на чуждестранните изложители, посетители и бизнес делегации.

Немска бизнес делегация, водена от Асоциация German Meat, обединяваща най-големите месопроизводители и месопереработватели, ще се срещне с български фирми и ще посети на място две месопереработвателни предприятия.

За първи път Испания ще има мащабно участие. В шестте изложбени зали място ще намерят фирми от Южна Корея. Традиционни участници както обикновено са Италия и Унгария. Отделни участия са заявили Гърция, Сърбия, Македония. Засилен интерес се забелязва от страна на Франция. Катар също ще бъде представена.

Всеки изложител идва на изложенията, за да представи най-новия или иновативен продукт. Това, което прави впечатление тази година, е изключителният интерес на фирмите с машини и оборудване за преработвателната промишленост, като акцентът е свързан с автоматизацията на процесите.

Част от Съпътстващата програма на събитието са зоните Gastronomix и Бариста. Изключителна изненада е големият брой фирми вносители на кафе.

Посланието на Ивайло Иванов към изложителите е да се опитат да бъдат максимално атрактивни и да задържат вниманието на техните настоящи и потенциални клиенти. Обстановката ще е изключително конкурентна, но в конкуренцията се раждат най-добрите идеи.

Миналата година форумът е отчел 19 хил. посетители. Тази есен прогнозите са за около 22 хиляди.

✓ Над 850 студенти практикуват в реална работна среда

Над 850 студенти практикуват вече в реална работна среда по професионалното направление, в което се обучават, чрез европейския проект "Студентски практики - Фаза 1", съобщава пресцентърът на Министерството на образованието и науката.

Първите практики започнаха в края на септември тази година, припомнят от МОН. И отбелязват, че за големия интерес към проекта, който се изпълнява от Министерството на образованието и науката по ОП "Наука и образование за интелигентен растеж", говорят статистическите данни.

Според тях над 18 500 студенти са се регистрирали за участие в студентските практики, над 2200 работодатели са пожелали да обучават студенти в реална работна среда, а над 4000 ментори ще подпомагат студентите по време на практиката, за да придобият нови умения и компетентности.

Висшите училища участват в проекта с над 3300 академични наставници и с 600 експерти, които ще подпомагат, напътстват и контролират студентите.

В рамките на 240 часа младежите ще прилагат на практика наученото в университета и ще усвояват знания и умения в реална работна среда, като за осъществената практика ще получат стипендия в размер на 480 лева.